

Rho
—
ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Stedelijke ontwikkeling Wirdum - Hikermieden

Project: 20220157

identificatie

Auteur:

M.A Bulthuis

planstatus

datum:

20-04-2023

status:

definitief

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1. Aanleiding	3
1.2. Wat houdt een m.e.r.-beoordeling in?	4
1.3. Leeswijzer	4
2. Kenmerken en plaats van het project	5
2.1. Kenmerken van het project	5
2.2. Plaats van het project	6
3. Kenmerken van de milieueffecten	8
4. Conclusie	12

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De gemeente Leeuwarden is voornemens om in Wirdum woningbouw en bijbehorende infrastructuur te realiseren. De woningbouw wordt ten zuiden en ten noorden van It Blauleech gerealiseerd. Het gaat in totaal om 40 grondgebonden woningen. Om deze ontwikkeling juridisch planologisch mogelijk te maken wordt een uitwerkingsplan opgesteld. Ten behoeve van deze ruimtelijke procedure is eveneens een vormvrije m.e.r.-beoordeling noodzakelijk.

Figuur 1.1 Voorgestelde inrichting plangebied.

In onderdeel C en D van de bijlage van het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het uitwerkingsplan planMER-plichtig (onderdeel C en D), projectMER-plichtig (onderdeel C) of m.e.r.-beoordelingsplichtig (onderdeel D) zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen.

In onderdeel D van het Besluit m.e.r. (D11.2) is de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject opgenomen. In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op:

- een oppervlakte van 100 hectare of meer,
- een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of
- een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van in totaal 40 woningen. Het plan blijft daarmee ruim onder de drempelwaarden en is daarmee niet rechtstreeks planMER, projectMER of m.e.r.-beoordelingsplichtig.

In het Besluit m.e.r. is geregeld dat ook voor projecten die zijn opgenomen in onderdeel D, maar beneden de drempelwaarden vallen, een besluit moet worden genomen of een MER nodig is. In dat kader wordt afgewogen of het plan - ondanks dat het ruim onder de drempelwaarde blijft - mogelijk toch belangrijke negatieve milieueffecten heeft. Dit is een "vormvrije" m.e.r.-beoordeling.

1.2. Wat houdt een m.e.r.-beoordeling in?

De wettelijke regeling voor de m.e.r.-beoordeling gaat uit van het principe 'nee, tenzij'. Dat wil zeggen, een volwaardige m.e.r.-procedure is alleen noodzakelijk als er sprake is van 'belangrijke nadelige gevolgen' die het betreffende project voor het milieu kan hebben. Daarbij moet het bevoegd gezag rekening houden met de omstandigheden zoals aangegeven in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling, te weten:

- de plaats van het project;
- de kenmerken van het project;
- de kenmerken van de potentiële milieueffecten (in samenhang met de eerste twee criteria).

Voorafgaand aan het in procedure brengen van het bestemmingsplan moet een m.e.r.-beoordelingsbesluit worden genomen. De voorliggende notitie vormt de basis voor dit besluit.

In geval van dit bestemmingsplan is de gemeente bevoegd gezag. Het college van burgemeester en wethouders neemt bij de vrijgave van het ontwerp bestemmingsplan een besluit over de noodzaak van een m.e.r.-procedure.

1.3. Leeswijzer

Deze m.e.r.-beoordelingsnotitie:

- beschrijft in hoofdstuk 2 de kenmerken en de plaats van het project;
- gaat in hoofdstuk 3 in op de kenmerken van de potentiële milieueffecten;
- geeft ten slotte in hoofdstuk 4 de conclusie weer voor de m.e.r.-beoordeling.

Bij de analyse in hoofdstuk 2 en 3 is gebruik gemaakt van de informatie uit het uitwerkingsplan en de onderliggende onderzoeken.

2. Kenmerken en plaats van het project

2.1. Kenmerken van het project

Algemeen

Bij de kenmerken van een project wordt conform Bijlage III van de EU richtlijn in overweging genomen wat de omvang van het project is, in welke mate er sprake kan zijn van cumulatie met andere projecten. Ook wordt ingegaan op de mate van gebruik van natuurlijke hulpstoffen, de productie van afvalstoffen en de mate van verontreiniging en hinder als gevolg van het project. Tot slot wordt ingegaan op het risico van ongevallen.

Omvang en cumulatie

Het planvoornemen bestaat uit het realiseren van 40 grondgebonden woningen aan de zuidkant van Wirdum. Het gaat specifiek om 12 vrijstaande woningen, 12 twee-onder-één-kapwoningen en 16 rijwoningen. De ontsluiting van de woningen vindt plaats op It Blauleech. Deze weg wordt hiervoor opgewaarderd. De omvang van het project voor het dorp Wirdum is relatief groot. In vergelijking met andere projecten binnen de gemeente Leeuwarden is het project relatief klein

In de directe omgeving zijn geen andere stedelijke ontwikkelingsprojecten voorzien die voorzienbare cumulatie met andere projecten veroorzaken. Op verdere afstand bevinden zich de stedelijke ontwikkelingsprojecten Middelsee en de Zuidlanden. Gezien de afstand zal er geen voorzienbare cumulatie met deze projecten ontstaan.

Gebruik natuurlijke hulpstoffen

Voor de aanleg van het woongebied en de daarbij behorende bouwwerkzaamheden hoeft geen gebruik te worden gemaakt van bijzondere en/of schaarse hulpstoffen. Verder geldt dat de grond in het plangebied dat wordt weggegraven weer ook weer verwerkt in het plangebied. Er is binnen het plangebied sprake van een gesloten grondbalans.

Productie van afvalstoffen

Vanuit de nieuwe woningen zal sprake zijn van (huishoudelijk) afval. Dit wordt op een correcte manier afgevoerd. Er is geen sprake van bijzonder schadelijk afval waaraan specifieke voorwaarden zijn verbonden.

Verontreiniging en hinder

De realisatie van de woningen leidt in principe niet tot een risico op verontreiniging van het milieu. Op de effecten van de woningbouw wordt nader ingegaan in hoofdstuk 3.

Verder is er geen sprake van een onaanvaardbare mate van hinder. Dit blijkt ook uit de toetsing aan de milieu- en omgevingsaspecten in hoofdstuk 3.

Risico van ongevallen

De uitvoering van de plannen en het gebruik van de te realiseren bedrijven brengen geen verhoogd risico op ongevallen met zich mee. Er is geen sprake van het gebruik van gevaarlijke stoffen en technologieën.

2.2. Plaats van het project

Algemeen

Bij de plaats van het project gaat het met name om de mate van kwetsbaarheid van het gebied waarin het project plaatsvindt. Hierbij wordt conform de EU richtlijn in overweging genomen wat het bestaande grondgebruik is en hoe het is gesteld met het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied en het opnamevermogen van het natuurlijke milieu.

Bestaand grondgebruik

De locatie voor de woningbouw is gelegen aan de zuidkant van het dorp Wirdum. Het plangebied betreft enkele braakliggende gronden die worden doorsneden door de weg It Blauleech. Ten zuidoosten van de locatie bevinden zich nieuwbouwwoningen. Direct ten noorden van het plangebied bevindt zich de Nije Wirdumer Feart. Verder naar het noorden bevindt zich de dorpskern van Wirdum.

Figuur 2.1 Luchtfoto plangebied

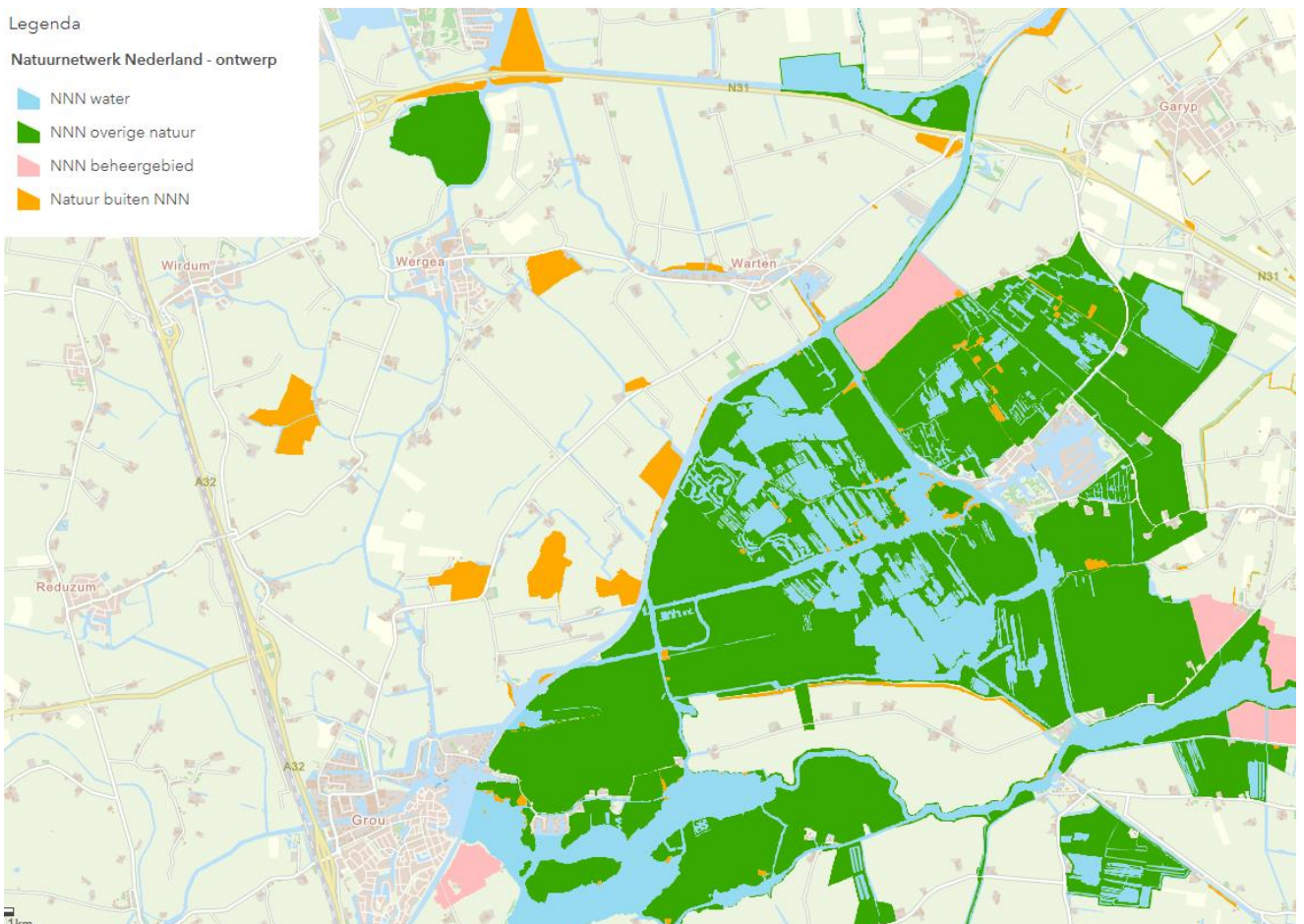
Regeneratievermogen natuurlijke hulpbronnen

De locatie heeft op zichzelf geen bijzondere rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen.

Opnamevermogen natuurlijk milieu

De ontwikkeling vindt plaats binnen weidevogelkansgebied. De dichtstbijzijnde gevoelige gebieden (zoals genoemd in de EU richtlijn) zijn Natura 2000 gebieden, die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied ligt op circa 5,6 kilometer afstand van het plangebied. Het gaat hier om Natura 2000-gebied de Alde Feanen. De afstand tot het dichtstbijzijnde NNN-gebied bedraagt 2,6 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Verder is het gebied gelegen in weidevogelkansgebied.

Op circa 1,2 kilometer bevindt zich natuur buiten NNN-gebied, het gaat hier om wetlands. Verder liggen in de nabijheid geen andere gevoelige gebieden zoals genoemd in de EU richtlijn (kustgebieden, bosgebieden, natuurparken, gebieden waar milieunormen worden overschreden, gebieden met hoge bevolkingdichtheid, landschappelijk van historisch cultureel of archeologische gebieden van belang).

Figuur 2.2 Uitsnede Natuurbeheerplan (NNN- gebieden)

3. Kenmerken van de milieueffecten

Algemeen

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste milieueffecten van het project beschreven. Het is gebruikelijk de milieueffecten van de nieuw aangevraagde situatie te vergelijken met de referentiesituatie. De referentiesituatie bestaat uit de huidige situatie inclusief de effecten van ontwikkelingen in de omgeving waarvan de realisatie zeker is (autonome ontwikkelingen). In de directe omgeving van het gebied zijn geen ontwikkelingen voorzien die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling. De effectbeoordeling in dit hoofdstuk is gebaseerd op de informatie zoals opgenomen in de toelichting bij het uitwerkingsplan en de onderliggende onderzoeken.

Conform de EU richtlijn wordt in ieder geval ingegaan op het bereik van het effect, waaronder het grensoverschrijdende karakter daarvan. De waarschijnlijkheid van het effect en de duur, frequentie en omkeerbaarheid van het effect. Om hier inzicht in te geven worden eerst de milieu- en omgevingsaspecten behandeld.

Milieu- omgevingsaspecten

Verkeer

Het realiseren van 40 woningen leidt tot een toename in het aantal verkeersbewegingen van afgerond 307 mvt/etmaal (weekdaggemiddelde). Dit is berekend op basis van de CROW-kentallen (publicatie 381). Door de ontwikkeling in het plangebied neemt de verkeersintensiteit op de ontsluitingswegen beperkt toe, er zullen naar verwachting geen problemen ontstaan op het gebied van de verkeersafwikkeling. De ontsluiting vindt plaats via It Blauleech. Deze weg zal moeten worden opgewaarderd om de toename in wegverkeer af te wikkelen. De parkeerbehoefte wordt grotendeels op de kavels opgelost.

Bodemkwaliteit

In 2022 is door MUG een gecombineerd verkennend (water-)bodemonderzoek en asbest onderzoek uitgevoerd, zie bijlage 6 bestemmingsplan. Hieruit blijkt dat het plangebied als verdacht kan worden aangemerkt met betrekking tot asbest. Echter ligt de asbestconcentratie ter plaatse van het plangebied onder de interventiewaarde van 50mg/kgds. Daarnaast zijn in het slib op de waterbodem licht verhoogde gehalten aan kwik, lood, molybdeen, nikkel zink, minerale olie en PAK aangetoond. Deze verhoogde gehalten overschrijden de interventiewaarde echter niet. De kwaliteit van de (water)bodem wordt daarom voldoende geacht voor de woonfunctie in het plangebied.

In het plangebied wordt minder dan 10.000 m³ grond weggegraven voor het aanleggen van een watergang. Omdat er dieper dan 2 meter onder het maaiveld wordt gegraven is een ontgrondingsvergunning noodzakelijk. Deze ontgrondingsvergunning zal worden aangevraagd. De weggegraven grond wordt in het plangebied gestort. Er is dus geen sprake van afvoer van grond naar andere gebieden. Het verwerken van de grond in het plangebied leidt niet tot gevolgen voor het woon- en leefklimaat. De bodemkwaliteit is namelijk voldoende, dit blijkt uit het bodemonderzoek.

Archeologie

De Friese archeologische monumentenkaart extra (FAMKE) van de provincie Fryslân en het gemeentelijke bestemmingsplan 'Partiele herziening archeologie' zijn geraadpleegd om te onderzoeken of er in het plangebied ook sprake is van archeologische verwachtingswaarden. Uit de advieskaarten van het FAMKE blijkt dat er ter plaatse van het plangebied geen archeologische verwachtingswaarden zijn. Op basis van de partiële herziening kent het plangebied de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 6', waarvoor geldt dat bij ingrepen groter dan 10.000 m² en dieper dan 0,50 m een archeologisch onderzoek moet worden aangeleverd. Voor het plangebied is daarom een archeologisch onderzoek uitgevoerd, zie bijlage 8 bestemmingsplan. Het onderzoek stelt dat er geen indicaties zijn aangetroffen voor de aanwezigheid van archeologische resten. Verder archeologisch onderzoek kan dan ook achterwege blijven.

Landschap en cultuurhistorie

Binnen het plangebied is geen waardevolle bebouwing aanwezig. In de grond zijn eveneens geen cultuurhistorische monumenten aanwezig. Er zijn binnen het plangebied geen cultuurhistorische waarden aanwezig, negatieve effecten voor dit aspect kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Ecologie

Gebiedsbescherming

Het plangebied is aangewezen als weidevogelkansgebied. Om deze reden heeft de provincie de verstoring van het plan berekend, rekening houdend met bestaande verstoringsbronnen. Uit de berekening blijkt dat wel sprake is van een nieuwe verstoring. Doordat deze extra verstoring kleiner is dan 0,5 hectare, is een financiële compensatie voor dit plan niet noodzakelijk. Wel moeten de natuurwaarden worden afgewogen. Er moet voldaan worden aan de voorwaarden die zijn benoemd in artikel 7.2.4: motiveren van het openbaar belang, belangenafweging maken en mitigerende maatregelen. Verder dient bij de verstoring van weidevogelkansgebied sprake te zijn van een zorgvuldige afweging van belangen van woningbouw en de belangen van de weidevogelkansgebieden. Op dit moment is er sprake van een woningtekort in Wirdum. Uit locatieonderzoek voor woningbouw in Wirdum blijkt dat het plangebied de meest geschikte locatie is.

Het plangebied vormt geen onderdeel van een natuur- of groengebied met een beschermde status, zoals Natura 2000. Het plangebied maakt ook geen deel uit van het natuurnetwerk Nederland (NNN). Uit het provinciale Natuurbeheerplan blijkt dat in het plangebied of directe omgeving geen beschermde landschapselementen aanwezig zijn. Het plangebied ligt op circa 5,6 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied de Alde Feanen ligt. Tot het dichtstbijzijnde NNN-gebied bedraagt de afstand 2,6 kilometer.

Het plangebied ligt buiten beschermde natuurgebieden. Directe effecten zoals areaalverlies en versnippering kunnen hierdoor worden uitgesloten. Gezien de afstand tot natuurgebieden en de locatie van het plangebied (stedelijke omgeving) kunnen ook verstoring en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn gevoelig voor stikstofdepositie. De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van 40 gasloze woningen waardoor stikstofemissie vanwege gasverbruik in de gebruiksfase kan worden uitgesloten. Wel zorgt het plan voor een toename in wegverkeer, wat mogelijk voor een toename in stikstofdepositie kan zorgen. Ook moet voor de aanlegfase inzichtelijk worden gemaakt wat de

stikstofdepositie is als gevolg van het bouwverkeer. Om deze reden is een stikstofonderzoek uitgevoerd.

Uit de berekening blijkt dat er geen sprake is van rekenresultaten die hoger zijn dan de drempelwaarde van 0,00 mol N/ha/jr. Significante negatieve effecten op beschermde Natura 2000-gebieden kunnen derhalve worden uitgesloten. De Wet Natuurbescherming en het beleid van de provincie Fryslân staan de uitvoering van het plan dan ook niet in de weg.

Soortenbescherming

Voor het plan is een ecologisch onderzoek uitgevoerd, zie bijlage 4 bestemmingsplan. Uit het ecologisch veldonderzoek blijkt dat in het plangebied algemene broedvogels kunnen voorkomen waarvan de nesten alleen tijdens de broedtijd zijn beschermd. Het advies is om de werkzaamheden buiten het broedseizoen (15 maart-15 juli) uit te voeren. Langs de Nije Wirdumer Feart bevindt zich een vliegroute van vleermuizen. Negatieve effecten van het plan op deze vliegroute zijn dusdanig klein. Wel wordt vrijblijvend geadviseerd om de uitstraling van kunstlicht in de richting van de vaart tussen zonsondergang en zonsopkomst tot een minimum te beperken. Verder kunnen er in het plangebied soorten voorkomen waarvoor de zorgplicht van kracht is.

Externe veiligheid

In de directe omgeving van het plangebied vindt geen vervoer van gevaarlijke stoffen plaats over het spoor, de weg, het water. Ook vindt er geen vervoer van gevaarlijke stoffen plaats via ondergrondse buisleidingen. In en nabij het plangebied is er geen sprake van risicovolle inrichtingen.

Luchtkwaliteit

Uit de NSL-monitoring van de Rijksoverheid blijkt dat in de omgeving van het project sprake is van een goede luchtkwaliteit. Het project omvat de realisatie van maximaal 40 woningen en leidt tot een toename van verkeer van 307 mvt/etmaal (weekdaggemiddelde). Het plan draagt dan ook niet in betekenende mate bij aan de toename van de hoeveelheid stikstofdioxide en fijnstof in de lucht. Er wordt voldaan aan de luchtkwaliteitswetgeving en nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Milieuzonering (hinder van bedrijven voor woningen)

Het is van belang dat er sprake is van ruimtelijke afstemming tussen milieugevoelige functies en milieuhinderlijke functies. Bij deze afstemming kan gebruik worden gemaakt van richtafstanden. Ten westen van de Tsjarderdyk is een loonbedrijf gevestigd. Op basis van het bestemmingsplan zijn hier bedrijven tot en met categorie 3.1 toegestaan. Dit betekent dat er rekening moet worden gehouden met een richtafstand van 50 meter tot gevoelige functies om te voorkomen dat het bedrijf wordt beperkt in haar ontwikkelmogelijkheden. Ten oosten van de Tsjarderdyk en aan de noordwestkant van het plangebied waren voorheen Kielstra kranen en een transportbedrijf gevestigd. Beide bedrijven zijn hier inmiddels niet meer aanwezig. Op de percelen is momenteel sprake van kleinschalige bedrijvigheid. Omdat voor beide percelen nog wel een bedrijfsbestemming geldt, waarin bedrijven tot en met categorie 3.1 zijn toegestaan, moet ook hier rekening worden gehouden met een richtafstand van 50 meter tot gevoelige functies. Enkele woningen in de noordwesthoek van Tsjarderhof worden binnen de 50 meter contour van het perceel Tsjarderhof 3c gebouwd. Momenteel is op dit adres geen bedrijf in milieucategorie 3.1 gevestigd, maar bedrijvigheid met maximaal milieucategorie 2 (richtafstand 30 meter). In de nieuwe situatie worden de woningen verder dan 30 meter vanaf het bedrijf op Tsjarderdyk 3c gerealiseerd en is er voor

het bedrijf geen beperking als gevolg van de woningbouwontwikkeling. Ook als hier een bedrijf in categorie 3.1 zou worden gevestigd, is er al sprake van belemmeringen voor de bedrijvigheid vanwege de aanwezige woningen aan de Tsjaerderdyk. Daarmee houdt de woningbouwontwikkeling voldoende rekening met de reële ontwikkelingsmogelijkheden van de bedrijven

Wegverkeerslawaaï

Het plangebied ligt binnen de geluidszone van de Tsjaerderdyk waar een maximumsnelheid van 50 km/uur geldt. Met de aanleg van de nieuwe woonwijk zal de zuidelijke grens van de bebouwde kom naar het zuiden verschuiven. Hierdoor komen alle nieuwe woningen binnen de bebouwde kom te liggen waar een 30 km regime geldt. Op basis van de Wet geluidhinder zijn wegen met een snelheid van 30 km niet toetsingsplichtig. Wel moet er worden bekeken of de nieuwe situatie een goed woon- en leefklimaat oplevert.

Vanwege de ligging van Wirdum aan de weg van Leeuwarden naar Heerenveen, wordt de Tsjaerderdyk voornamelijk door bestemmingsverkeer gebruikt. Bovendien is de weg voorzien van asfalt en worden hier geen klinkers aangelegd (wat extra geluidhinder kan veroorzaken). Mogelijk wordt een trottoir aangelegd waarmee de weg wordt versmald en krijgt het asfalt een andere kleur bij de bebouwde komgrens en aansluiting met Hikkemieden om de 30km-zone te markeren. Op basis van bovenstaande is het niet nodig om nader akoestisch onderzoek te doen naar wegverkeerslawaaï.

Water

De invloed van het voornemen op het watersysteem is veelal het gevolg van het aanbrengen van verharding. Met dit plan neemt de verharding toe met 11.092 m². De compensatie van de toename van verharding vindt plaats door het realiseren van een watergang. Hierover is contact geweest met het Wetterskip. Ook wordt voor het graven van de watergang een ontgrondingsvergunning aangevraagd. Verder wordt het gehele plangebied onder het boezempeil gebracht, waardoor er een peilbesluit wordt genomen.

Bereik, waarschijnlijkheid, duur, frequentie en omkeerbaarheid van het effect

Uit het voorgaande blijkt dat er geen sprake is van belangrijke negatieve milieueffecten. Mogelijk merkbare effecten zijn het gevolg van extra verkeer. Deze hebben een lokaal bereik en zijn zeker niet een grensoverschrijdend. Het project is in principe niet omkeerbaar, maar het effect op de verkeerssituatie kan wel worden gemonitord en bijgestuurd. Voor de graafwerkzaamheden voor de watergang wordt een ontgrondingsvergunning aangevraagd. Verder zorgt het plan voor extra verstoring van weidevogelkansgebied. De extra verstoring is echter niet groter dan 0,5 ha, waardoor financiële compensatie achterwege kan blijven. Wel heeft er een zorgvuldige afweging van de belangen plaatsgevonden, waardoor woningbouw in het plangebied aanvaardbaar is. Tot slot vindt er voor het plan watercompensatie plaats en wordt er een peilbesluit genomen.

4. Conclusie

Het plan is relatief kleinschalig en heeft geen kenmerken die potentieel risico op grote milieueffecten in zich hebben. Verder wordt geconcludeerd dat het plan plaatsvindt in een stedelijke omgeving waarin het een uitbreidingsproject vormt. Planologisch wordt voorzien in de mogelijkheid om de locatie te ontwikkelen met 40 woningen.

Er is geen sprake van belangrijke negatieve effecten als gevolg van het plan. Een toename van personen in de omgeving zal een effect hebben op de verkeerssituatie, maar deze blijft binnen de normen en kan worden bijgestuurd met maatregelen indien noodzakelijk. Door het plan ontstaat extra verstoring van weidevogelkansgebied. Door een zorgvuldige afweging van de belangen is de woningbouw echter aanvaardbaar. Verder vindt er watercompensatie plaats en wordt een er een weloverwogen peilbesluit genomen.

Uit de vormvrije m.e.r.-beoordeling blijkt dat gelet op de kenmerken van het plan, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële effecten geen belangrijke negatieve milieugevolgen zullen optreden. Er is dan ook geen aanleiding voor het doorlopen van een m.e.r.-procedure.